

Aanpak vervolg Handreiking betrouwbaarheidsniveaus

1. Inleiding

Het afgelopen jaar is met een groep overheidsdienstverleners de Handreiking betrouwbaarheidsniveaus voor elektronische overheidsdiensten opgesteld. In paragraaf 1.3 van de handreiking is op hoofdlijnen aandacht besteed aan implementatie, beheer en doorontwikkeling. In deze notitie wordt een aanpak geschetst om deze aspecten handen en voeten te geven.

2. Implementatie

Voor een succesvol gebruik van de handreiking door overheidsdienstverleners is van belang dat deze bestuurlijk gedragen wordt in hun organisaties, goed vindbaar en toegankelijk is en dat gebruikersondersteuning is ingericht.

Voorstel voor aanpak

- **Bestuurlijke borging**
De handreiking wordt ter instemming voorgelegd aan de leden van de Manifestgroep, vergezeld van het verzoek hieraan breed bekendheid te geven in hun organisaties en actief deel te (blijven) nemen aan de werkgroep. Daarmee worden uiteraard alleen de grote uitvoeringsorganisaties afgedekt. Met het oog op de betrokkenheid van andere bestuurslagen dan het rijk (ministeries en uitvoeringsorganisaties) wordt de handreiking ook voorgelegd aan de Bestuurlijke regiegroep e-overheid, waarin ook vertegenwoordigers van gemeenten, provincies en waterschappen zitting hebben.
- **Vindbaarheid en toegankelijkheid**
De handreiking wordt gepubliceerd in een breed toegankelijke wiki-omgeving. De vindbaarheid kan worden verzekerd door links naar die publicatie/wiki op e-overheidssites als DigiD en eHerkenning.
- **Gebruikersondersteuning**
Er is een contactpersoon bij Logius/Bureau Forum Standaardisatie voor vragen bij toepassing van de handreiking.

3. Beheer en doorontwikkeling

Betrokken partijen hebben in een bijeenkomst op 6 september 2011 ingestemd met 1.0 versie van de handreiking. Dat betekent echter niet dat het stuk 'af' is. Het is een dynamisch document, dat zal meeveranderen met doorontwikkeling van elektronische dienstverlening, identificatie en authenticatie, en de kaders daarvoor, zoals STORK. De ontwikkelingen op dit vlak zullen gevolgd moeten worden en moeten worden vertaald naar voorstellen voor aanpassing en aanvulling van de handreiking. Het onderwerp authenticatie bij machine-machine communicatie is in ontwikkeling en verdient op termijn een plaats in de handreiking, evenals machtigingen en identificatie/authenticatie bij communicatie tussen overheidsorganisaties onderling. Verder is door betrokken partijen de wens geuit een *mapping* te maken tussen betrouwbaarheidsniveaus en concrete middelen voor identificatie/authenticatie. Hiervoor zal een apart document worden ontwikkeld, met gebruikmaking van het toetsingsinstrumentarium voor middelen dat in eHerkenning is ontwikkeld.

De handreiking is vooralsnog grotendeels gebaseerd op ervaringen in de uitvoering van een aantal uitvoeringsorganisaties op rijksniveau. Een deel van deze organisaties is nog bezig met het bepalen van betrouwbaarheidsniveaus voor diensten (oa. KvK). De provinciale en gemeentelijke praktijk zijn nog maar zijdelings betrokken. Ervaringen met gebruik, zowel op rijks- als decentraal niveau moeten een plaats krijgen in de handreiking.

In de voorbereidingsgroep is verder de wens geuit om ook een platform te hebben voor het uitwisselen van ervaringen bij de keuze voor betrouwbaarheidsniveaus en middelen zelf. Dit om van elkaar te leren, maar ook om eenduidigheid en transparantie voor de gebruikers (burgers/bedrijven) van overheidsdiensten te bevorderen.

Door het betrekken van al deze aspecten in het beheer en doorontwikkeling kan de handreiking zich langzamerhand doorontwikkelen tot een overheidsbreed toe te passen standaard voor juridische en organisatorische interoperabiliteit.

Voorstel voor aanpak

- De te benoemen contactpersoon bij BFS/Logius volgt de ontwikkelingen op het terrein van identificatie, authenticatie en autorisatie (zowel nationaal als Europees (STORK) en internationaal (in OASIS-verband zijn onlangs initiatieven genomen op dit terrein)), beziet deze op relevantie voor de handreiking en formuleert voorstellen voor aanpassing en aanvulling.
- KING en IPO worden benaderd met het verzoek om een aantal gemeentelijke en provinciale diensten te classificeren met behulp van de handreiking en de ervaringen te documenteren, zodat deze als input kunnen dienen voor een volgende versie van de handreiking.
- Uitvoeringsdiensten op rijksniveau (in verband van LC-overleg eHerkenning en/of Manifestgroep) worden gevraagd hun ervaringen met classificatie van diensten te delen ten behoeve van doorontwikkeling van de handreiking.

Zowel de onder 2 als 3 genoemde activiteiten vergen dat de betrokken partijen met enige regelmaat bijeenkomen (twee of drie keer per jaar) en dat deze bijeenkomsten secretariael ondersteund worden (agenda, verslag, voorbereiden stukken). Het ligt voor de hand het secretariaat bij de genoemde contactpersoon te beleggen.

Bij de ontwikkeling van de handreiking is gewerkt met een onafhankelijke voorzitter voor de werkgroepbijeenkomsten. Gelet op de goede ervaringen hiermee wordt voorgesteld dat te continueren.

4. Capaciteit en kosten

De inzet van de contactpersoon voor de onder 2 en 3 genoemde werkzaamheden wordt geschat op structureel 0,2 fte (1 dag per week) ofwel ca. €20.000,--. Deze inzet zal overigens niet in de tijd gespreid zijn, maar waarschijnlijk een paar keer per jaar pieken (met name bij voorbereiding van bijeenkomsten van de gebruikersgroep).

Daarnaast zou deze ad hoc een beroep moeten kunnen doen op deskundigen bij de organisaties van gebruikers en bij eHerkenning. De hiervoor benodigde capaciteit laat zich moeilijk inschatten; aangenomen wordt dat dit inpasbaar is in de takenpakketten van de desbetreffende personen.

De inzet van de voorzitter zal ca. drie dagen per jaar betreffen, ofwel ca. €5400,-- (ex. BTW).

5. Financiering

Voor de financiering bestaan de volgende modaliteiten:

- Hoewel de handreiking en de toepassing daarvan primair de verantwoordelijkheid zijn van de uitvoeringsorganisaties, hebben de ministeries van BZK en EL&I daarbij vanuit oogpunt van stimulering van e-dienstverlening een duidelijk belang. Opdrachtgeverschap voor de activiteiten cq. sponsorschap voor de kosten past daarbij. De activiteiten kunnen dan worden belegd bij BFS/Logius, in het kader van (in te richten) beheer van standaarden. Dit sluit ook aan op de activiteiten van het Forum Standaardisatie op het gebied van

bevordering van juridische en organisatorische interoperabiliteit.

- Gelet op belang en feitelijk nut zouden de kosten hoofdelijk omgeslagen kunnen worden over de gebruikers. Partijen die lopende het jaar toetreden worden met ingang van het nieuwe kalenderjaar aangeslagen.

6. Voorstel

Gelet op de aard van de activiteiten en het brede belang van standaardisatie op dit vlak, wordt voorgesteld te kiezen voor onderbrenging van beheer en onderhoud van de handreiking bij Bureau Forum Standaardisatie en financiering uit middelen van het Forum.

Kwaliteit en effectiviteit van de handreiking staan of vallen echter met een actieve inbreng van de betrokken partijen en commitment daarvoor bij het management van de betrokken organisaties. In dit licht wordt dan ook voorgesteld:

- a. De Manifestgroep en Bestuurlijke regiegroep (zie par. 2) verzoeken het Forum expliciet het beheer van de handreiking ter hand te nemen.
- b. Zij zeggen daarbij aan het Forum toe de nodige inbreng (kennis en capaciteit) te leveren om het feitelijke beheer en onderhoud mogelijk te maken.